

Reactie op vragen aan het CvTE naar aanleiding van de examenbespreking maatschappijwetenschappen havo op 2 juni 2021

Dank voor de opmerkingen op en vragen over het havo-examen maatschappijwetenschappen 2021-1. Hieronder de antwoorden van het CvTE.

Vraag 3:

In de vraag staat 'aan de hand van informatie uit tekst 1' een voorbeeld van kosten en een voorbeeld van baten. Dat betekent dat het voorbeeld niet letterlijk in de tekst hoeft te staan. Kosten en baten moeten wel gerelateerd zijn aan overtreding, oftewel crimineel gedrag, in dit geval het door het rode licht lopen.

Vraag 4:

Het bedrijf Intellifusion als socialisator is niet correct. Het bedrijf verzorgt in opdracht van de overheid de technische apparatuur. Het bedrijf is niet zelf de socialisator.

Vraag 5:

Hierop volgt een aanvulling op het correctievoorschrift.

Vraag 14:

Het feit dat individualisering in de syllabus niet wordt beschreven aan de hand van een rijtje of genoemde kenmerken, betekent niet dat er geen kenmerken gevraagd kunnen worden. Leerlingen moeten weten wat kenmerkend is voor (het proces van) individualisering, dus kenmerken daarvan kunnen noemen.

Vraag 17:

Naar aanleiding van de discussie met betrekking tot deze vraag willen wij graag opmerken dat binnen de sociale wetenschappen sprake is van een groep indien meerdere personen ook een binding met elkaar hebben. Een bepaald aantal personen, die niet met elkaar verbonden zijn, vormen geen groep.

Vraag 22:

Wat betreft de bullets in het cv: de eerste bullet betreft de uitleg, de tweede bullet het noemen van het voorbeeld voor sociaal kapitaal.

'Connecties' is een andere verwoording van 'netwerk'. Als een kandidaat de term 'connecties' noemt en daarbij een juiste verwijzing naar tekst 3 dan kan het goed gerekend worden als zijnde een synoniem.

Wat betreft de mate van respect: dit is niet correct.

Vraag 24:

Het gaat erom dat JOB door te lobbyen bereikte dat MBO-deelnemers zich studenten kunnen noemen. Het is een gelijkstelling die door inzetten van een aantal hulpbronnen (lobbyen etc) is bereikt. Het vergroten van handelingsruimte blijkt niet uit de tekst en is geen voorbeeld voor het hebben van macht van JOB.